

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 "
Három hónapra . . . . . 50 kr.

Szerkeszti és kiadja:
SAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelék).

Vaszary Kolos.

Az egyházpolitikai háboru véget ért. — Midőn visszagondolunk a heves csatározásokra, több nagy ember közül a leghatározottabban Vaszary Kolos bibornok, esztergomi r. k. érsek, s Magyarország hercegprimásának alakja emelkedik ki, a ki védve a hitet, a mennyet nem közönséges fegyverekkel harczolt a fenyegető vallástalanság ellen, hanem előszedte mindama

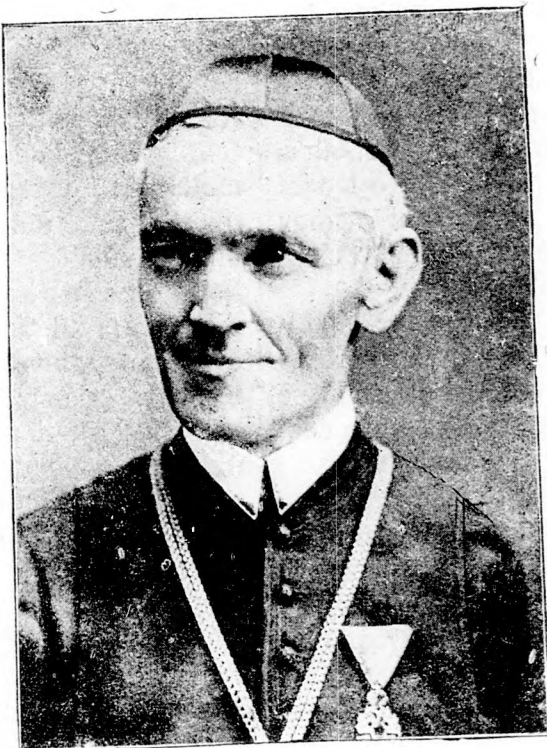
eszközöket, a melyeket az ész és a romlatlan lélek csak megkívánt. Egyik kezével sujtott, a másikkal a béke olajágát nyújtotta a tévelygők féle s nem ő rajta mult, hogy mégis a hitelenség győzött.

Vaszary Kolos 1832. febr. 12-én született Keszthelyen szegény családból. Otthon, később Pannonhalmán tanult s huszonkét éves korában belépett a benzésék rendjébe, honnan egy évre rá már Komáromba küldték tanárnak. A következő esztendőben Pápán tanárkodott s ott kezdte el történelmi munkáját megírni, a melyből még máig is sok gimnáziumon tanulják édes hazánk viszontagságos, ezer esztendős multját megismerni. De a magyarok történelmén kívül irt ő még egy világtörténetet is, a melyben el van mondva a többi európai s más világrészi nemzetek története is. 1869-ben a győri főgimnázium igazgatójává lett s bokros teendői mellett is sokat foglalkozott a történelem tanulmányozásával s irodalmi munkálkodással, úgy, hogy 1884. a felség a Ferencz-József-rend lovagkeresztjével tüntette ki érdemeiért. Egy év mulva pannonhalmi főapát lett.

Mint főapát nagyban előmozdította a benzésrend szellemi és anyagi ügyeinek sikereit.

Az ő főapátsága alatt épült a győri főgimnázium, mely az ország legszebb iskolai épülete. De a népiskolák fejlesztésére is nagy gondot fordított. Így például Szent-Iványon és Zala-Apátiban új leányiskolákat építtetett és azok vezetését irgalmas nénékre bizta. Varsányban és Tömördön is új iskolákat építtetett. Megújította a tihanyi régi apátsági templomot, kijavította a tényői, péterdi,

ravazdi, bársonyosi, szent-iványi templomokat, Radán pedig egészen új templomot építtetett. A benzésrend tulajdonát képező balatonfüredi fürdőt nagy költséggel újból berendezte és a fürdőző közönség kényelmére gazdagon felszerelte; azonkívül több gazdasági épületet emeltetett a benzésrend birtokain is. Sokoldalú érdemeinek elismeréséül ő Felsége 1891-ben a Ferencz-József-rend nagykeresztjével tüntette ki s ugyanabban az esztendőben október hó 27-én kegyelmes legfelsőbb kéziratral Magyarország hercegprimásává és esztergomi érsekké, nemkülömben valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki, a pápa ő szentsége pedig abban a ritka kitüntetésben részesítette, hogy megengedte, hogy

Vaszary Kolos.

biboröltözetet viselhessen.

Azt hiszszük, hogy szolgálatot teljesítünk olvasóinknak, a midőn Vaszary Kolosnak arczképét hercegprimásága negyedik évfordulója alkalmából bemutatjuk. Meg lehetünk róla győződve, hogy e fenkölt lelkü főpapunk ki fogja még vezetni a tévelygőket abból a sötétségből, a melybe az egyházpolitikai kérdésekben való szavazások döntötték. Adja isten, hogy ez minél kevesebb bajjal történhessék meg.

Felekezetenélküliség.

A főrendiháznak örökké emlékezetes marad az az ülése, melyet hétfőn tartott, mert ekkor szavazta meg az egyházpolitikai törvényjavaslatok legveszedelmesebbikét, azt, a melyik megengedi, hogy az ember úgy cserélgesse ezután a vallását, mint az ószeresnél az ócska kabátot, sőt ha végig próbálta valamennyit, levesse mind s egyik felekezethez se tartozzék. Szép a szabadság, de ennyi szabadság már tulmegy minden határon, mert a vallástalanságra kapatja az emberket s könnyen az erkölcstelenség megteremtőjévé válik. Nem hiszszük, hogy van magyar e hazában, a ki ennyi szabadság után áhitozott, mert a magyar józan eszü s jól tudja, hogy embernek, ha mindent szabad is tennie különben, a vallást s a hazát szentnek kell tartania, ahhoz nyulnia nem szabad s azt, a ki erre biztatja, vagy engedélyt ad rá neki, ellenségének kell tartania.

Azt is nagy megütközéssel fogja olvasni mindenki, hogy ezután már a keresztény vallásról a zsidóvallásra is át lehet térni, sőt ha egy későbbi merkantil-liberális párti kormánynak eszébe fog jutni, a török, mormon stb. vallások befogadása a törvényesen bevett vallások közé, akkor majd még törökké, indussá, meg mi egyébbé is válhatik a magyar. Csakhogy a magyar ezt nem fogja tenni, mert van benne annyi öserő, hogy elfujja élete megrontóit, ezeréves története megcsufolóit s lelkének bemocskolóit.

Hála Istennek, meg van még az az alkotmányos jogunk, hogy még a törvények sorából is kitehessük azokat, a melyek se hajlamainkkal, se multunkkal, se rendeltetésünkkel meg nem egyeznek. Nem holmi makacszkodó ellentállásról van szó, mert a mi egyszer törvény, azt tisztelni kell, hanem arról, hogy az alkotmány által biztosított jogainkkal éljünk s arra törekedjünk, hogy a hiba, a szégyenfolt, a mi most törvénykönyvünkbe becsuszott, törvényes eszközökkel onnan megint kitörültsessék.

Ezt a törvényt a főrendiház úgy is csak **hét** szavazattöbbséggel fogadta el, mert mellette 118-an, ellene pedig 111-en szavaztak. De ha meggondoljuk, hogy a 118 főrend között hány van, a ki csak szivességből szavazott a kormány javaslatára, hány van, a ki csak azért mondott igent, hogy egyszer már vége legyen a huza-vonának, hány van, a ki meggondolás nélkül s talán meggyőződése ellenére fogadta el a felekezetenélküliséget, míg ama 111 főrend mind igaz, tiszta, bátor és elszánt meggyőződésből szavazott a javaslat ellen, akkor mindenki kiszámíthatja, hogy melyik párt csügg az ország jövőjén több gonddal és szeretettel, melyik az erősebb, a magyarabb.

Következnek a választások. Most már a néptől, a nemzettől függ, hogy azt a pártot győzelemre segítse. Addig is zokszó se essék, nehogy ránk szólhasson az ellentábor, de munkálkodjunk kitartással s igaz hazaszeretetet buzdítson elveszett lelki jogaink visszaszerzésére.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A zágrábi zászlósértés természetesen nagyon felizgatta a kedélyeket. Különös is az, hogy éppen akkor, a mikor a magyar király s a magyar kormány lent időzik a horvátok fővárosában, néhány éretlen gyerkőcz neki áll s elégeti a magyar nemzeti lobogót! Az is igaz, hogy egykét haszontalan ember tettéért nem lehet mindjárt egy egész népet felelőssé tenni, de azért nem lehet elkerülni, hogy az ilyesmi miatt az illetők meg ne rovassanak. Ebben az ügyben az összes ellenzéki pártok, valamint a budapesti egyetemi ifjuság is gyülesezett s határozott rosszalását fejezte ki a történetek miatt. Az esetet az országgyűlésen is szóba hozták. Nagyon viharos gyűlés volt az s teljes joggal támadták báró Bánffy miniszterelnököt, mint a ki olyan gyámoltalan, hogy még a magyar államiság jelvényének sem tud tiszteletet parancsolni s az ő miniszterkedése alatt megeshetik az a botrány, hogy egy pár suhancz fittyet hány a magyar nemzeti érületnek. Hiszen meg fogják büntetni a botrány okozóit, hanem mit ér az, ha a sérítés egyszer már megtörtént. Köszönjük az olyan gondviselést, a mely nem tudja előre megakadályozni a gyalázat elkövetését s megelégszik azzal, ha utólag el tud csukatni 10—15 rendetlenkedőt. Az országházának ez az ülése még azért is érdekes volt, mert ezen tartotta Kossuth Ferencz első beszédét. Ő és Ugron Gábor voltak a zászlóügyben a vezérszónokok. A vihar úgy végződött, hogy báró Bánffy megígérte, hogy ebben a dologban akkor fog majd érdemlegesen válaszolni, a mikor gróf Apponyi is beterjesztette interpellációját, a melyet ez ügyben bejelentett.

Bizottsági ülések. Az országházának közlekedésügyi bizottsága a héten nem kevesebb mint huszonkét helyi érdekű vasut engedélyezését tárgyalta és fogadta el. Ez azt jelenti, hogy megint volt egy pár nagy ur, a kit le kellett kenyezni a már tett, vagy a még teendő kormányhü szolgálatokért. Távoly legyen tőlünk, hogy vasutaink szaporodását ne üdvözljük örömmel, de mikor a huszonkettőből alig van 6 olyan, a melyik az országra, vagy legalább is valamelyik vidékre hasznot hozna, akkor nem hagyhatjuk szó nél-

kül ezt a mód nélkül szapora vasutengedélyezést. Hiszen ezek már előre is arra épülnek, hogy busás pénzen, megint valami kormányhü szolgálattért, az államnak a nyakába sózassanak s terheljék a közvagyon, az adófizetőt. Igenis, építsünk vasutakat, de ne azért, hogy egy vagy két nagy ur hintaja be ne sározódjék, ha a már meglevő fővonal állomásáról birtokára akar hébe-korba eljutni.

A néppárt győzelme. Sopron megyében most folytak le a megyebizottsági választások. A mint ottani tudósítónk írja, a néppárt e választásoknál a legtöbb helyen győzött.

A képviselőház pénzügyi bizottsága e héten vette tárgyalás alá a pénzügyi költségvetést. Az első ülésben *Helfi* azt kérdezte a minisztertől, hogy mennyire van a valutarendezés ügye s vajjon nem akadunk-e meg vele. *Lukács* pénzügyminiszter megnyugtató választ adott s bejelentette, hogy a valutarendezés ugyanazon az uton halad, a melyen megindult és semmi olyan körülmény nem merült fel, a mi zavarólag hatott volna. Azután a hivatalnokok fizetésrendezésével foglalkoztak eredmény nélkül.

Az új osztrák kormány a héten mutatta be magát az osztrák képviselőháznak s egyuttal kijelentette azt is, hogy milyen feladatok megfejtésébe fog a kormány a legközelebbi ülészakban. Badeni miniszterelnöknek ezt a programját majdnem pártkülönbőség nélkül helyeselték a képviselők, mert kijelentette, hogy szándéka megóvni a társadalmi rendet s e célból azon lesz, hogy a vallásos érzelmek megvédve legyenek s az ifjúságban ápoltsanak. Reformálni fogja a népiskolákat s azon lesz, hogy a mezőgazdaság kimeneküljön nyomoruságos helyzetéből. Csak a liberálisok voltak elégedetlenek Badeni beszédjével, mert ők azt várták, hogy lesz benne megrovás az antiszemiták ellen, sőt ezt már előre is kürtölték, pedig abból egy szó sem volt a programban.

Törökországban kezd visszatérni a régi rend, mert a szultán engedett a hatalmak kívánságának s elfogadta az örmények javára általuk ajánlott reformtervezeteket. A lázongók most már semmiféle külfatalomra nem támaszkodhatnak, a miért is valószínű, hogy felhagynak a zavargással s megelégszenek azokkal a változtatásokkal, a melyeket a szultán

nekik és a külhatalmaknak megígért. Így lett vége az örmény kérdésnek, a mely már-már felgyújtással fenyegette Európa békéjét.

A maczedonok alig hogy meghallották, hogy Törökország rendezni akarja belügyeit, újra mozogni kezdenek. Nagyban gyűjtenek pénzt újabb lázadásra, csak hogy Törökországnak egy pillanatig se legyen békéje.

Romániának új kormánya van, a melynek *Sturdza* Demeter az elnöke. Ez a kormány már kihirdette programját s azt ígérte, hogy a külügyekben egyenesen a megelőző kormány nyomán kíván haladni, más szóval, hogy a békének ő is barátja.

A királyné beteg. Szomorú hírt hoz a posta Gödöllőről: A mi szeretett Nagyasszonyunk, Erzsébet királynő már eltávozik körünkből. A váratlan elutazásnak okai is leverők. A nedves hideg idő megtámadta a királyasszony egészségét, oly makacs módon, hogy a legkomolyabb enyhítő szerek alkalmazása vált szükségessé. E miatt a felséges asszony Bécsbe utazik, hol a kipróbált *Tunelius* Albin doktor veszi gyógykezelés alá.

A király Budapesten. A fővárosnak egyik kerületében az Erzsébetvárosban új fényes katolikus templomot építenek fél millió forint költségen. Ennek a templomnak alapkövét most tette le a király a legnagyobb ünnepségek közepette. Az egyházi szertartást Vaszary Kolos hercegprímás végezte, megáldotta azt az okmányt, a mely az alapkövé mélyedései részébe illesztetett, mire a követ leeresztették helyére. A király és kísérete erre a szentély alsó részébe ment s a neki nyújtott ezüst kalapácsal megtette a szokásos három kalapácsütést; utánna a miniszterek, főpapok és tábornokok is megtették a kalapácsütéseket, mire az ünnepély véget ért.

Főhercegnőből apátnő. Prágában van egy nemes hölgyalapítvány, az ősnemes osztrák családok hajtadonai számára, a kik vagy nem akarnak férjhez menni, vagy az idők viszontagságai következtében annyira elszegényedtek, hogy nem tudnának állásuknak megfelelő fényt kifejteni. Ennek a kolostorszerű intézménynek az élére rendszeresen a királyi család egyik tagját szokták apátnővé kinevezni. Ez a kinevezés most Károly Lajos főherceg leányát Mária Annunziata főhercegnőt érte, a kinek installációja e héten ment végbe nagyszerű ünnepséggel. Az apátnő nem köteles az alapítványi intézetben lakni, csak olykor-olykor látogat el oda vendégül. Az alapítvány minden tagja teljes előkelő ellátáson kívül még fényes zsebpénzt is kap az intézettől, úgy hogy igazán gondtalan s uri életmódot folytathat. Férjhez is mehet, mert nem kötelezi magát arra, hogy holtiglan az intézet tagja marad.

Az ország czimere. A belügyminiszter közzétett intézett a törvényhatóságokhoz, melyben az 1848. évi XXI. t.-cikkre való utalással elrendeli, hogy nyilvános ünnepélyek alkalmával a közhivatalok és közintézetek által kitűzni szokott nemzeti lobogókon az ország czimere alkalmaztassék. Eddig ugyanis a legtöbb helyen, így Sopronban is, kivétel nélkül czimer nélkül levő nemzeti zászlókat alkalmaztak. Mivel pedig az előbb említett törvényezikk nemesak a zászlót, de a nemzeti czimer alkalmazását is megkívánja, a miniszter szigorúan meghagyja a törvényhatóságoknak, hogy a jövőben ehhez alkalmazkodjanak.

Havazás. A héten két vidékről is kaptunk havazási híreket. Az egyik szerint *Nagysszebenben* másfél napig szakadatlanul ontották a szürke felhők a libegő fehér pihét; a másik azt beszéli, hogy *Déván* viharral együtt jelent meg a hó, még pedig olyan mértékben, hogy a hólepel napközben sem olvadt el. Elgondolható, hogy mennyi kárt okoz ez a szüretelésben.

Kifolyt must. Két jómódu budakeszi svábgazda csekély idei bortermését értékesíteni akarta, miért is két kocsin egy-egy 300—300 literes hordóban hozták be eladásra, Budapestre. Alig értek be a városba, midőn a két mustos hordóban, melyet elég tudatlanul légmentesen elzártak, erős zugást vettek észre, a mi jelezte, hogy az új bor erjedésnek indult. A megrémült svábok egy vékony csapfuróval kis lyukat furtak a hordón és azt hitték, hogy már ezzel segítettek a bajon, de ezen a lyukon 4 méter magas sugarakban tört ki a must, mire aztán a fadugót vették ki. A működő újbor azonban folyton erős sugarakban tört elő, a mit már a svábok sehogysem tudtak megakadályozni és a jó must gazdájuk siránkozása mellett menthetetlenül elfolyt, úgy, hogy csak a hordó fenekén maradt valami. Ezer szerencse, hogy új hordók voltak, mert ha a hordók szétrobannak, még az emberekben is kárt okozott volna. A svábok szerencsétlenségére nagy néptömeg verődött össze.

Tömeges gyermekgyilkosság. Róma közelében, *Cataniában* egy *Stimoli Gaetana* nő ezukorral és játékkal magához csalogatta a gyermekeket, a kikkel találkozott és azután foszfortartalmu bort adott nekik, minek következtében 23 gyermek rettenetes kínok következtében meghalt. A nőt elfogták és beismerte tettét, kijelentvén, hogy megakarta magát boszulni, mert az ő két gyermekét boszorkánymesterséggel megrontották és megölték. A felháborodott tömeg meg akarta gyilkolni a bűnöst.

A felborult szekér alatt. Rajesán János mélykúti legény a napokban reggel két lóval és szekérrel kiment az apja földjeire legeltetni a jankováczi országot mellé. Este hat óraker odament az apja és nagy meglepetéssel látta, hogy a kocsi fel van borulva, a fiu pedig sehol sincs a közelben. Nagy nehezen talpra állította a szekeret, fölrakta rá a kukoricza-

szárat s akkor a földön, az egész teher alatt megtalálta a fia holttestét. A szomszédos földről odaszaladt *Greguss János* legényember s mialatt az eseten sajnálkozott, segített az apának a holttestet szekerre emelni. Mindenki azt hitte, hogy a legény bal eset áldozata, de a bonczolóvizsgálat, melyet a bácsalmási járásbiróság vizsgálóbírójának jelenlétében végeztek el, kiderítette, hogy *Rajesán Jánost* megfojtották. A vizsgálóbíró meg a jankováczi esendőség erélyes nyomozása során kiderült, hogy *Greguss János* volt a gyilkos. Verekedés közben fojtotta meg ellenfelét s hogy a gyanut magáról elhárítsa, ráborította a holttestre a megrakott szekeret. *Gregusst* azonnal letartóztatták.

Rózsa Sándor czimborája. *Csonka Ferencz*, a 74 éves zsvány, a ki *Szekula József* rendőrbiztost kihallgatás közben leszurta, azt is beismerte, hogy *Csigics Zsivójint* Szlavóniában ő gyilkolta meg s hogy a gyilkosság után kirabolta. A megfojtott ember holttestét összedarabolta s belevetette a Botus-tóba. Azután a meggyilkolt kocsijával, lovaival odébb állott. A vén betyárt, a ki *Rózsa Sándor* műhelyében tanulta ki mesterségét, átadták a szegedi királyi törvényszéknek.

Innen-onnan. *Kassán* özv. *Juhász Jánosné* a fölötti elkeseredésében, hogy hozzátartozói rosszul bántak vele, beretvával elmeteszte torkát. — *Nagy-Kanizsán* az országuton *Jingling Antalt* kirabolták és agyonlőtték. — *Nyíregyházán* *Greta Juliánna* 13 éves leány a nyílt tüzhelyre zuhant és megégett. — *Ó-Bécsén* *Köri József* fuvarost *Steiner Fülöp* kutyája — a mely megveszett — megmarta. A kutya megharapott még egy peczérlegényt is. — *Szabadkán* *Csik Antal* jómódu gazda fölakasztotta magát. — *Szanyon* az erdőben agyonlőve találták *Roder István* selmeczbányai erdésznövendéket.

Univ. med. Dr.

ACZÉL**fog- és szájbetegeknek**

rendelnaponkint 10—12 és 2—4 (szegényeknek 12—2-ig) Budapest, váci-utca 4.

Kukklói Pappánek Vincze lapunk mai számában közölt hirdetésére a t. közönség szives figyelmét felhívja.

BÄCHER RUDOLF

cs. és kir. szab. ekegyáros,

BUDAPEST, Váci-körút 78. sz.

Ajánlja felülmulhatlan *egyedgyetes, két, három és négy barázdás ekéit*, továbbá *kitűnő talajmívelő eszközöket, solid kivi telben*, jutányos áron.

☛ Az ekék kormánylapja és szántó-vasai keményített **pánccél aczélból** vannak. ☛

☛ **Árjegyzék bérmentve.** ☛☛ **Meg nem felelő e'kék vissza vétetnek.** ☛

Vörheny gyógyítása pálinkával. Hathatós szernek mondják a vörheny ellen a pálinkát, melyet a sertések szivesen isznak. 1 liter tejbe két-három közönséges ivópohárnyi pálinkát öntünk s ezt a sertésekkel megitatjuk. A sertések nagysága szerint ezen keverékből naponta körülbelül $\frac{1}{4}$ literre valót adunk egy darabnak, mely adagot néhány nap múlva felénnyire csökkentjük. Ha vörheny pusztít a sertések között, jó e szerből az egészséges sertéseknek is adni, a mely megvédi őket a betegség ellen.

A főzelékek szárítása. A főzelékféléket, kivált a gyökerneműeket szintugy meg lehet szárítani, aszalni, mint akár a gyümölcsöt. Legegyszerűbb módja az, hogy a zöldséget éppen ugy megtisztogatják, mint mikor nyersen akarják felhasználni, azután olyan forró vízbe vetik, a melybe egy kevés szódát is tettek előbb. Miután a víz megegyszer felforrott, kiszedik a zöldséget belőle, a rátapadt vizet lecsepegtetik róla, azután szitára, vagy tiszta deszkára rakják, hogy egészen kiszikkadjon. Ezután a szárítókészülékbe juttatják, hol teljesen kiszáritják. A leveles zöldségek kisebb hőmérséklet mellett is jól kiszáradnak, azonban a gyökereknek, gumóknak 60° C. melegség is szükséges. A mint a főzelék kellőleg kiszáradt, akkor présbe teszik s táblákba összesajtolják, még pedig ugy, hogy ezek atáblák ne igen legyenek 1 centiméternyinél vastagabbak. Ezután tiszta papírba s bádogdobozokba becsomagolva, szellős, száraz helyre elteszik. Az így kezelt főzelék évekig eláll smidőn fölakarják használni, előbb néhány órára hideg vízbe teszik, hogy ott földagadjon, azután pedig éppen ugy használják, mint a friss zöldséget. Kicsiben készítve, szárítókészüléket természetesen nem veszünk, hanem egyszerűen a kemenczét használjuk fel szárításra, midőn lehet, hogy az első egy-két kísérlet nem sikerül, de azután magától rájön az ember, hogy a zöldséget ilyen módon is jól tudja szárítani.

Az eczetes paprika. Sokan jobban szeretik az eczetes paprikát, mint az uborkát, legtöbbben pedig az uborka közé is szoktak néhány paprikát besavanyítani. Ezen célra vagy a nagy, u. n. szerb paprikát, vagy az apró magyar paprikát használják. Amannak azonban az az előnye, hogy nem olyan erős, viszont azonban az ize sem olyan jó, mint a magyar paprikáé. Csakhogy emennek meg az a baja, hogy gyakran rendkívül erős, elannyira, hogy néhány darab is képes egy egész üveg uborkát majdnem az élvezhetetlenségig maróssá, csipőssé tenni. Hogy ezen segít-

sünk s a kitünő jóízű magyar paprikát nélkülözni ne legyünk kénytelenek, azon igen egyszerű módhoz folyamodhatunk, hogy csak késő ősön savanyítsuk be, különösen akkor, ha már egyszer a dér is megcsipte. Ilyenkor már elveszti paprikánk maró erősségét. Különbben még jobb a besavanyításra szánt paprikát árnyékos helyen termesztetni, mert az ilyen helyen termett paprika soha sem lesz olyan erős, mint a napos helyen növekedett, hanem igen kellemes, enyhe ízű fog lenni, akár csak a szerb paprika.

A tojássárgának különböző színéről. Ha különböző vidékekről beszerzett tojást megfőzve felvágunk, azt tapasztalhatjuk, hogy a tojássárgája színben feltűnően eltérő. Gazdasszonyaink legtöbbje a szárnyas állatok különböző fajaira vezeti vissza a színváltozatot; ez azonban nem helyes állítás, mert a tojássárgának színváltozatossága csakis a táplálék minőségétől ered. Kísérjük csak figyelemmel, ha egy tölgyfa erdőcskétől övedzett tavon az uszkáló rézcék a vízbe hulló makkból hosszabb időn át táplálkoznak, ugy a tojássárga — a makk erjedő és barna festanyagánál fogva — sötétbarna színt nyer és ha a tojó időszakban kizárólag csak azon makkal táplálkozik, ugy a tojás határozott fekete színt kap, ugyannyira, hogy jogosan feltehetjük, hogy a tojás romlott, pedig az sem izéből, sem tápláló erejéből, sem pedig csiraképességéből semmit nem veszített. Etessük a szárnyas állatokat szemes gabonaneműekkel, liszt vagy burgonyával, akkor a tojássárga sápadt, sárga színű lesz; ellenben, ha a szárnyas állatoknak szabad járást engedünk, akkor a tojás szép sárga, narancsszínt kap. Ha a rézcék sósvizeken ütik fel tanyájukat és kizárólag a természet nyújtotta táplálékra vannak szorulva, a tojássárga piros színt vesz fel, ezt tapasztaljuk a tengeri madarak tojásainál is. Ha a tyukoknak takarmányszemek, korpa vagy burgonyával való etetés folytán származott sápadt sárga színt nem szeretjük, bocsássuk fűdús helyekre, hol férgekkel is táplálkozhatnak, mire a tojássárga csakhamar sötétebb színűre fog változni.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapesten

ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönösség elvén alapulván, **a legolcsóbb díjak mellett** eszközli a **tűzkárbiztosításokat**, melyeknél a feleknek a **jelentékeny megtakarításon** kívül más **előnyöket** is nyújt.

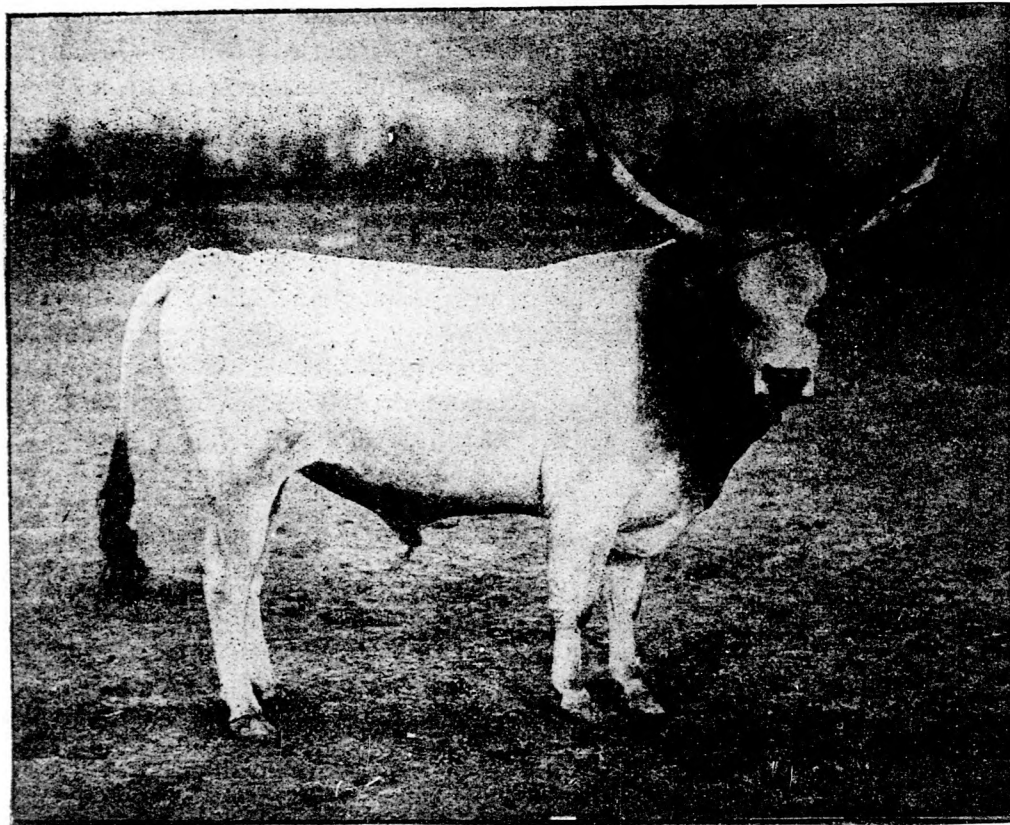
Az igazgatóság tagjai: **Teleki Géza** gróf elnök, **Csávossy Béla** alelnök, **Andrássy Géza** gróf, **Ahsbans Leó** lovag, **Dessewffy Aristid**, **Komjáthy Béla**, **Péchy Tamás**, **Rothkugel Arnold** lovag, **Rudnyánszky Béla**, **Szentkirályi Kálmán**, **Sztáray István** gróf, **Szönyi Zsigmond**, **Teleki Sándor** gróf, vezérigazgató: **Szönyi Zsigmond**. A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött várokozásokat; káresetekben a feleknek a legrövidebb idő alatt megtéríti a **tényleges kárt** és előzékeny eljárásával kivívta magának a **közbizalmat**. — A **szalmás eleség és takarmánykészletek biztosítása** is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetnél, mint bármely hazai intézetnél. **Csakis a tiszta díjat és a kincstári bélyegyet számítja minden másnemű illeték kizárásával.** — Felvilágosításokat szivesen ad az igazgatóság Budapesten és az egyes községekben létesített ügynökségek.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Magyarfajta bika.

Hazánk szarvasmarha tenyésztése nagyon kiterjedt volt még néhány évtized előtt s számtalan gulya legelészett a buja rétségeken. Idők folyamán a rétek nagy részét feltörték s a magyar szarvasmarha-gulyák száma napról-napra gyérül s helyüket elfoglalja a nálánál sokkal kényesebb, istállózásra szoruló nyugati faj.

Mint tudjuk a magyar fajta szarvasmarha nem vetekedik ugyan tejhozam tekintetében a külföldi tarka marhával, de viszont a világ legjobb s legkiválóbb igásmarhája. Szívós, edzett természetű,

Magyarfajta bika.

nem válogatós a takarmányban s a mi szintén nagyon számításba veendő, nem hajlik annyira betegségekre, mint a nyugati faj! Ezen kiváló tulajdonságokat úgy szerezte meg a magyar szarvasmarha, hogy zsenge borju korától 4—5 éves koráig folyton a szabad, tágas legelőkön tartatott, hol míg egyrészt erőteljesen kifejlődhetett, meg is edződött minden időjárás ellen. Ma már csak kevés helyen vannak meg a magyarfajta szarvasmarha tenyésztésének ezen alapfeltételei s ezért van, hogy tenyésztésével sok helyen felhagytak.

Mai képünkön báró Vécsey József gulyájából

mutatunk be egy 3 éves magyar fajta bikát, mely az Országos Magyar gazdasági egyesület által a tavasszal Budapesten rendezett tenyészállatvásáron díjat nyert. Hatalmasan kifejlődött mellső testrésze, erőteljes végtagjai s kitűnő fajtajellege tette e szép állatot érdemessé a kitüntetésre.

A sertésvész gyógykezelése.

A vész, a mely sertésnyájainkban még egyre szedi áldozatait, a hideg idők beálltával valószínűleg meg fog szünni. Minthogy azonban addig is minden lehető eszközzel mentenünk kell azt, a mi megmenthető s a jövőre is gondolnunk kell, elmondjuk, hogy miképpen járnak el az amerikai praktikus gazdák az ott sertéskolerának nevezett betegséggel szemben, melyet a tudósok ugyan külön betegségek tartanak, a mely azonban a minálunk sertésvésznek nevezett bajhoz hasonlít s a mely felől nem bizonyos, hogy nálunk nem fordul-e elő.

Az amerikai gazda a baj mutatkozásakor, (akár legelőn vannak állatai, akár ólakban) az egészséges állatokat a betegeknek látzóktól azonnal elkülöníti, még pedig oly meszsziire a betegektől, a mennyire csak a viszonyok megengedik s az ezen egészségeseknek mutatkozók közül a később gyanút keltőket is azonnal a betegek közé szállítatja s külön ápolóval gondoztatja.

Mindkét csoport tartózkodási helyének szigorú tisztántartása mellett 5%-os karbolsavval naponta fertőtleníti, a takarmányozó helyet és edényeket mézvízzel dusan felöntözi, az elkülönítéskor pedig az

egészségeseket 1%-os nyers karbolsavval egész testükön lefeeskenkezi.

A betegeknek belsőleg ad sisakvirág festvényből naponta 10—20 cseppet tejbe keverten s tágas, száraz helyen tartja őket. Ha hasszorulás áll be az állatoknál, bead 15—20 csepp terpentinolajat egy kanálnyi riczinusolajba keverten s száraz takarmányt nem etet, hanem, ha lehet, tejet ad a sertéseknek, avagy lisztes ivást, még pedig gyakrabban napjában, de egyszerre mindig csak keveset. Az ivóvizbe még 1—2 százalékos alkénessavas natriumot tesz s óvja betegeit a megfázástól, az idő hirtelen

változásainak nem teszi ki s végre gondja van, hogy lehetőleg le ne romoljanak.

Minálunk eddig orvosszerek dolgában teljes tudatlanságban élnek a tulajdonosok, nem ártana hát, ha a mondott eljárást megkísérelnék, annál inkább, mivel a sertésvész ellen hazánkban is hasonló eljárást követvén, több helyen már is jó eredményt tapasztaltak.

Állatorvos.

A must kezeléséről.

Szőlőmivelésünkben egy évtized óta óriási nagy a hanyatlás. Ekkor lépett fel ugyanis első ízben a filloxera, mely azóta szőlőültetvényeinknek körülbelül 40%-át tette tönkre. Hogy ez mekkora kárt jelent, fogalmat szerezhetünk abból, ha az elpusztult szőlőterületek értékét kutatjuk, a mely legcsekélyebb számítással 100 millió forintra tehető. Sok szegény embert tett koldussá ez a parányi féreg s rengeteg áldozatokba kerül a néhány év óta megindult szőlőtelepítés. Ez után lassan-lassan ismét fellendülhet szőlőmivelésünk, de bizony évtizedekig eltarthat, míg oda jutunk, a hol egy évtized előtt voltunk.

Sajátságos, hogy szőlősgazdáink legnagyobb része azt állítja, hogy sem az új homoki szőlők, sem az alföldi régi szőlők bora nem állandó s legfeljebb ha egy évig eltartható; azt pedig, hogy ezen borokat palaczkokba lehozva épp úgy ellehet tartani, mint a hegyi bort, egyáltalán el sem hiszik. Hiszen szó sincs róla, hogy ezen borok a nálunk még szőlőben divó kezelés mellett alig tarthatók el tovább egy esztendőnél, de viszont még inkább igaz az, hogy szakértelemmel és jól kezelve, ezen borok épp oly tartósak, mint bármely hegyibor s rendszeres iskolázás mellett igen jó minőségű itallá fejlődnek.

Hogy mit értünk szakszerű és jó kezelés alatt, illetve miként kell a must s későbbben a bor kezelésénél eljárni, elmondjuk alábbiakban.

Főkövetelmény, hogy a must erjedése és a későbbi erjedések jól menjenek végbe. Az első vagyis a főerjedés (közönségesen forrásnak mondjuk) alatt, mely rendszerint 2—3 hétig tart, a must átváltozik borrá, u. n. karczossá; a hordókba töltött mustot a levegőből beléje kerülő erjesztőgombák forrásba (erjedésbe) hozzák s annak ezukortartalmát átváltoztatják szeszszé; ezen folyamat, mint erjesztőgombák, a mustban levő tisztátalanság és idegen anyagok kiválnak a borból s a hordófenékre leülepedve, képezik a bor seprűjét.

Ha ez megtörtént, a bort késedelem nélkül le kell fejtteni s nem szabad tovább rajta hagyni a seprőn, a mint azt minálunk általánosan tenni szokták. Ez igen hibás szokás, mert a leülepedett anyagok egy része ismét feloldódik s összekeveredik a borral, különféle borbetegségeket előidézve, de ha ez nem történne is meg, akkor is hátráltatja a bor megérettését. Sokan azért hagyják, hogy ezáltal erősebb lesz, ez azonban egyszerűen nem igaz és igen téves hit.

A főerjedés alkalmával, vagyis a must kiforrásakor azonban nem alakul át a mustban levő összes ezukortartalom szeszszé; történik ez a bor második, sőt harmadik erjedése alkalmával. A második erjedés rendszeren tavasz közepe táján, midőn a levegő s

a pince hőmérséklete emelkedni kezd, szokott beállani; ez az u. n. utóerjedés és onnan származik, hogy a még a borban maradt erjesztőgombák új életre kelnek s megkezdik a borban maradt ezukornak szeszszé való áterjesztését. Sokan ezen utóerjedést hibának tartják s hogy meggátolják, kénezní (ajnszlágní) szokták a bort és pedig jó erősen, a mi nagy hiba, mert az utóerjedésnek végbe kell mennie s mindaddig be is áll, a míg csak a borban bizonyos mennyiségű ezukor van. Minél tökéletlenebb volt a must erjedése, annál tovább tart és többször ismétlődik az utóerjedés, a mi pedig egyáltalában nem kívánatos; míg ha a főerjedés kellő módon ment végbe, ha kevés ezukor maradt a mustban, akkor az utóerjedés is rövid lesz, a bor hamarabb tisztul s nem lesz folytonosan zavaros. Ezért arra kell törekednünk, hogy a főerjedés minél tökéletesebben menjen végbe.

A hiányos főerjedésnek rendszerint az a leggyakoribb oka, hogy szüretkor többnyire már hűvös idő jár, a must hideg, a levegő hőmérséke is alacsony, minélfogva a forrás lassan indul, késedelmesen és hiányosan folyik le s előbb megszűnik mintsem tökéletesen végbe mehetett volna. Ezért nagyon czélszerű, ha a mustot, különösen hűvös időjárás alkalmával felmelegítjük, főképp ha pinczénk is hideg. Ezt pedig legegyszerűbben az erjesztő helyiség fűtése által tehetjük.

Az erjesztőgombák akkor működnek legteljesebben, ha az erjesztendő folyadék hőmérséke 25—30° C, magasabb hőnél tevékenységük ismét csökken. Ezért legjobb az erjesztő helyiséget 20—22° C fokra melegíteni. Egészen 25—30 fokra azért nem, mert a folyadék hőmérséklete már magában az erjedésben is 5—10 fokkal emelkedik. A fűtést legegyszerűbb közönséges pléhkályhákban eszközölni, a mi nagyon kevésből kikerül s minden erjesztő pinczében keresztülvihető.

Nagyon ajánlatos még a mustot erjesztés közben néhányszor lefejtteni is, hogy a musthoz mentől több friss levegő is jusson s az erjesztőgombák annál rohamosabban fejlődhessenek. A lefejtés pedig nyíltan történjék, mert csak úgy keveredhetik a folyadék sok levegővel. Ily eljárással nagyon elősegítjük ugyan a főerjedést, de azért az utóerjedéstől teljesen még sem menekülhetünk meg, mert mindig fog még egy kevés erjedésre váró ezukor a borban maradni, minélfogva az utóerjedés is bekövetkezik, csak hogy korántsem olyan mérvben, mint a mondott eljárás alkalmazása nélkül. Hogy pedig ez az utóerjedés minél hamarabb és tökéletesen végbe menjen, fejtjük le a bort mindjárt az utóerjedések után, mihelyt a bor megülepedett.

Tulságos gyakran, minden ok nélkül sem tanácsos a bort fejtteni, különösen az érett bornál kell ettől óvakodni, már csak azért is, mert így zamatajából sokat veszítene.

Hogy a fejtést rendszeresen végezhesük, szükséges a bort minden héten megvizsgálni, hogy milyen állapotban van, zavaros-e vagy a zavarodás után megtisztult-e már. Ha zavaros, akkor hagyni kell még egy pár napig, míg leülepedik s úgy lefejtteni aztán haladék nélkül.

Fentebbiekben elmondtuk, miképen kell a mustot és az abból kiforrott bort rendszeresen kezelni; ily eljárással, főleg ha még az elkerülhetetlenül szükséges tisztaságra is kellő figyelmet fordítunk, a mi könnyű homoki borainkból is jó értékes italt állíthatunk elő, a mely ép úgy mint a hegyibor, évekig lesz eltartható és ép úgy palaczkképessé válik, mint amaz.

MULATTATÓ.

NÉPDALOK.

Irta: *Pósa Lajos.*

Szőke kis lány . . .

Szőke kis lány megy az Istenházába.
A hova lép, rózsá nyilik nyomába.
Imádságos arany könyv a kezébe,
Tündérország, mennyország a szemébe.

Virágos kert a szegedi nagytemplom,
Legszébb rózsá te vagy benne galambom.
Ugy elnézlek te gyönyörű virágszál,
Azt se tudom, hogy a pap mit prédikál.

De szeretném . . .

De szeretném bánatomat elsírni!
De szeretném az égboltra felírni!
Ha elsírnám: tenger lenne,
Fölélné a hegyeket.
Ha felírnám: felhő lenne,
Beborítná az eget.

Az én szivem egy fekete koporsó.
Hallva fekszik reményem, az utolsó.
A mi csak szép a világon,
El van zárva előlem.
Én Istenem, mondd meg nekem:
Úgyan mi lesz belőlem?

Kukoriczatöréskor.

I.

Törték az uraság harmados kukoriczáját a me-
zőségben

A dülő barázdájában apró gyerekek raktak tüzet
s az elkényszeredett félig érett csöveket itt-ott ko-
rommá égetve jóízűen majszolták.

A határt szinte fölverte a kukoriczatörő leányok
vidám nótázása.

Hanem mind megannyi lány közt a legvigabb
volt Felső Nagy András uram leánya, az Örzse.

Az ő vigságának pedig nem az idő volt az oka,
mert biz az jócskán kódós, bus volt; de a termés
sem, mert bizony akadt az elszáradt bajszu csövek

közt sok ritkafoгу, meg a min zölds gombát vert
az üszök.

Az vidámitotta föl az Örzset és festett feslő ró-
zsákat az arcára, hogy az egyik kukoricza garmadán
ott hevert tulipános szűrét leterítve a Bandi.

A Bandi, a ki csak amolyan béresforma ember
volt, a ki kömmenezióért szántotta az uraság földjét,
de azért dehogy adta volna esérébe a viczispánért
az Örzse.

Magának szánta.

S a falu is összeillőknek tartotta őket, csak egy
volt a ki ellene volt a frigyüknek, az Örzse apja.
De ez nem bántotta őket.

Szerették egymást, hát biztak is, hogy elébb-
utóbb ugyis csak egymáséi lesznek.

Ott hevert hát, mondom, a Bandi a kukoricza
garmadán s a hányszor teli átalvetőjéből a csöveket
kiszórni oda jött az Örzse, édes szerelmes szemmel
nézte és félig sugva pajzán szavakat mondott neki,
a mitől pihegni kezdett az Örzse keblének páros
fehér galambja.

Mig a szerelmesek sugtak-bugtak a bólogató fejű
zizegő kukoriczásban, a tag másik végén ott beszél-
getett a vékonypénzü ispán az Örzse apjával.

Az ispán czingár lábaszárát veregetve lovagló
ostorával fitymálva szólt az öreg becsületes Felső
Nagy Andrásához.

— Bolondul teszi, hogy nem esap fel kend. Ha
makaeszkodik bizony a bizonyom nem kap az uraság
földjéből egy talpallatnyit sem jövő esztendőre.

— Az baj lesz nekem, tekintetes uram; de össze-
huzódzkodunk s csak megélünk, ha szükön is de —
becsülettel.

— Bolond kend, tetszik a lánya nekem, urrá
teszem, minden esókját megfizetem . . .

— Elég . . . hördült fel a vén paraszt — ne foly-
tassa az ur, mert . . .

A keze ökölbe szorult, a düh elfutotta a szemét,
de aztán hirtelen megroggyant az alakja.

Meghunyszködva félig, — de azért büszkén
mondta.

— A becsületem nem eladó, érte meg az ur,
a lányom meg nem portéka, hogy alkudozzunk rá.
Ne beszéljünk erről. A becsületemet adóba nem ve-
hetik el. Az az enyém hát meg is őrzöm.

Fejébe esapta a kalapot, sarkon fordult s azzal
ment a kukoriczás felé, a hol vidáman nevetett, ka-
czarászott az ő egy édes lánya.

Az ispán suhintott egyet ostorával és gunyosan
nevetett sokáig.

II.

Az ez napra következő éjszaka nedves, sötét
volt.

Künn a dülőben pislákol a tűz, a mi mellett a
esősz aludt, mert hát rájuk esteledett a harmados
kukoriczatörőkre s csak annyi idejük maradt a beálló
sötétségben, hogy zsákokba rakták a kukoriczát, meg

Osupa mulatság.

a szárazakat aratták le, ki-ki a maga részén kupacba hordva össze a lekaszált kukoriczakórót.

Ugy hagyták künn a kukoriczásokon.

Az öreg Misót rendelte ki az ispán az őrzésére, hanem azt a tűz melegénél, a juhászbunda alatt mihamar elnyomta a buzgóság.

Hát bizony csak a holdvilág nézett őrizően a zsákgarmadákra, az is félszemmel, mert a másikat elfödte egy fekete felhő egészen.

Éjfél tájt egy alak lopódzott a tűzhöz.

*

A mint szemébe esett a tűz fénye, meglehetett ismerni, hogy az ispán volt.

Odahajolt a vén Misó fölé s mikor látta, hogy mélyen alszik, a zsákgarmadákhoz ment s három zsákot óvatosan a Felső Nagy András uram földrészére vitt s ott a kukoriczakóró-halom alá rejtette.

Mikor készen volt munkájával, gonoszul morgogta:

— Megtörlek te vén makacs paraszt, majd meglátom mi vé lesz a becsületed!

S azzal hazafelé sietett az éjszakában. Nem látta senki a járását.

III.

Mindenki a faluban visszahuzódott Felső Nagy Andrástól, mintha bélpoklos lett volna.

Hallatlan dolgok történtek a kukoriczaosztásakor. Napnál világosabb, hogy a becsületesnek hitt öreg gazda tolvaj, közönséges tolvaj!

Azt beszéltek fatuszerte, hogy mikor az ispán ur széthányatta a kukoriczakóró garmadákat, a Felső Nagy András uram földjén három zsák lopott kukoriczát találtak.

— Hogy nem égett ki a vén bűnös szeme!

El nem tagadhatja, ott volt a fél falu.

De az ispán ur mégis jó ember, fel sem jelentette, most ott hűsölne különben a vármegyeházán, penészes börtönben.

— Hanem hát az ispán ur áldott jó ember!

Pedig ha látták volna akkor éjjel ott a kukoriczásokban az ispán urat, de másként beszéltek volna!

Felső Nagy András uram nem is mentegette magát.

Megszédült attól a pizsoktól, a mit az egész falu szemeláttára azzal a mondással vágott az arcába az ispán.

— No hogy vagyunk azzal a tiszta becsülettel kedves Nagy András gazda?

A fejéhez kapott akkor s nagy keserűségében csak annyit tudott mondani zokogva.

— Verje meg az Isten, a ki ezt tette velem!

Senki sem hitte el neki, hogy nem tud a lopott jószágról.

De ő nem is bizonyítgatta, mert tudta, hogy az irigyek olyan könnyen hiszik el a rosszat az emberről.

Bevette magát a borház pincéjébe künn a he-

gyek közt s félig elvadulva, elkeseredetten ivott-ivott.

Azaz akadtak mégis, a kik elhitték.

Összegyűjtötte maga körül a falu rosszait.

És azok, a mig a borát itták ravaszán hunyorgatva egymásra erősen bizonyították, hogy:

— Tiszta a kend lelke Nagy András uram. Hunczfut a ki nem hiszi el.

És ez is olyan jól esett az öregnek.

És itatta a gazembereket, a kik jót nevettek a háta mögött s azt hajtogatták suttyomban.

— Ismerünk vén hunczfut!

Ha olykor hazavetődött, akkor sem fogta a do-

Gondülő borocska mellett.

log és csakhamar elüldözte a lánya szomorú, kisírt szeme.

Az étel sem ízlett, mert mintha a leánya keserű könnyének ízét érezte volna rajta.

Visszament a pinczébe és borozott tovább, hogy ne marja a szívét a gyalázata, a mi tudja Isten, hogy gyalázta meg tudtán kívül az ő ősz, becsületes fejét.

Azonközben szomorú napok jártak a szegény Örzsére.

Elkerülte a házukat mindenki, csak az ispán járt be mindennap vigasztalni, de olyan szavakkal, hogy előntötte a szegény pirossága tőle az arcát . . .

Aztán az is elmaradt egy nap, nem jött egy hélig, azt mondták, hogy beteg.

Egyszer aztán, néhány nap múlva, — a kit olyan igen várt, a kinek az elhidegülése fájt neki legjobban, — a Bandi is eljött.

A leány zokogva borult a nyakába.

— Ugy-e, ugy-e nem hiszed Bandi azt a csunya dolgot, a mit a falu beszél.

— Egy perczig sem hittem.

— Mért nem jöttél hát el?

— Nem volt jussom hozzá.

— Hát most mi hozott el?

— A szívem, édes Örzsikém. Látod, nagyon szeretlek én . . . de látod, ne haragudj meg, — nem jól teszi az apád, hogy azokkal a falu rosszaival mulat. Ha tiszta a lelke, jöjjön haza — és hogy tiszta, azt tudom, — éljen köztünk.

— Jerünk érte.

És megindultak együtt, végig a falun. Nem bántották a leányt a csufondáros pillantások, a mit utánnuk vetettek a kapuk alól, kerítések mögül, csak mentek a szőlők felé egymáshoz simulva, szerelmesen.

IV.

A boros pincze teli volt füsttel. A nagy szürkeségben alig pislákolta a méces, a melynek kanócza meggombásodott. A padokon három-négy ittas alak aludt.

Csak Felső Nagy András uram volt még ébren s üres nézéssel bámult a mécs világába.

Észre sem vette, mikor a fiatal pár belépett.

A leány pár perczig nézett az apja szemébe, azután zokogva borult a nyakába.

— Gyere haza apám!

— Nem, nem. Mit keressek én az emberek közt meggyalázva.

Észrevette a lány háta mögött álló legényt.

— Ki az?

— Én vagyok, Nagy András uram.

Az öreg felállott.

— Ha eljöttél, ugy-e nem hiszed azt a pletykát?

— Soha, egy perczig is.

— Áldjon meg az Isten!

Az öreg gyurta a kalapját néhány perczig azután szegyenlősen félig:

— Elvennéd-e az Örzsét — most is?

— Oh édes jó apám, ezer örömet.

— Derék. Öleljétek meg egymást és legyetek boldogok. Hanem én nem megyek közétek, — mit keresnek én szegyenlős arczommal az emberek között. Menjetez haza.

Csend állott be, a melyben csak a leány sirása, az öreg ember nehéz lélegzése hallatszott.

Egyszerre azonban felnyilott az ajtó s kusza hajjal, égő arczal oda állott a pincze közepére az ispán.

Megijedtek tőle.

— Ne féljetez, — kezdte akadozva — nem haltam meg, csak készülök a halálra. Nem beszélék félre, ha éget is a láz. Ez az ember ártatlan, — én tettem oda a zsákokat. Áthültem akkor éjjel, ne haragudjatok, megadtam az árát.

Az öreg Nagy András összerogygyant teste kiegyenesedett. Átölelte a két fiatal.

— Már most haza megyek. Isten bocsásson meg tekintetes uramnak, a hogy én is megbocsátok.

Képeinkhez.

Országszerte, már tudniillik a hol a fillokszera el nem verte, forr a bor, kinek a hordójában, kinek a fejében. Furcsa hatalom az a bor; a hova egyszer bevette magát, nem tűr az ott titkot, bút, gondot, hazugságot, szóval semmi olyast, a mi az őszinteséggel s az igaz természettel meg nem fér. Azért is mondja a közmondás, hogy borban van az igazság s azért is kínálja a magyar ember a vendégét borral, hogy vessen ki minden teketóriát az ablakon, érezze otthon magát s mutassa magát olyannak, a milyen. Az egyik képünkön olyan fiatal fiesurt mutatunk be, a kiről rendes viszonyok között senki se tudná leolvasni, hogy duhaj természet lakozik benne: olyan rendesnek, olyan finomnak s olyan komolynak kellene őt tartanunk. Hanem az a két üveg bor bizony kiugratta a nyulat a bokorból. Mit neki a finomság, bánja is ő, ha az inge kinyilik is a mellén s ha az arca gyűröttebb is lesz a kalapjánál; neki a bor jól esik, neki az élet csupa mulatás s ott ül az ajkán a duhaj mondás, hogy: sohse halunk meg! A kabátja? Bánja is ő a kabátját, hadd ropogjon a varrása, hadd szakadjon az ujja, bővüljön, táguljon, mert ő olyan legény, hogy még a bőribe se fér, nemhogy a kabátjába férne. Másik képünkön pedig egy öreg bácsi szorít egy pohár bort a térdjéhez, elgondolkozva azon, hogy hej, milyen keserves is az élet, hogy beszántja barázdákkal a szegény ember arcát, homlokát s ha néhanéha az az egy-két korty lángnedü nem volna, hát bizony meg sem lehetne szabadulni az örökös gondoktól egy pillanatra sem. Így azonban egy héten egyszer még is elüzi az az aranyszínű ital a bufellegeket s megengedi, hogy az ember önmagával is

foglalkozzék egy-két órán át. Majd ha amaz a másik kiduhajkotta magát, majd leteszi az is az üvegeket a kezéből s majd megelepszik az is a pohárral s ha kesereg is majd néha, még is azt fogja találni, hogy szép az élet ugy is, ha nem is csupa mulatság, csak legyen néha-néha miből és mit kortyintani.

Adomák.

Jó kívánság. Szüret után összeszámol az ur a napszámossal.

— No, Tóth Mihály, hát kendnek még három forintja jár!

— Nem három, instállom, hanem öt.

— Nem lehet az; hisz itt ugy van beírva, hogy három.

— Már pedig öt az, kérem alássan.

— No, mindjárt jobban megnézem, — szól az ur, föltéve pápaszemét; — ejnye, csakugyan igaza van kendnek: öt forint van beírva!

— Lám! Jobb is ám a tekintetes urnak az a második szeme, hogy tartsa meg a jó Isten sokáig épségben; amazokért bizony nem nagy kár, ha roszszak is.

Furfangos szolga. Az ur átad szolgájának egy százforintos bankjegyet és azt mondja neki:

— Eredj csak ezzel a százassal és váltsd föl szaporán.

A szolga elrohan és néhány percz múlva a százassal nélkül jön vissza.

— No, add ide a váltott pénzt! — monja az ur.

— Nincs nálam — válaszolja a szolga — átadtam egy urnak, a ki éppen arra ment s kértem, hogy váltsa föl; az az ur azt mondta, hogy nem sokára vissza fog jönni...

— Ostoba tökfilkó! Hogyan bizhattad a pénzt egy ismeretlen emberre?

— Ó, gondoltam erre, nagyságos ur! Megmondtam neki, hogy hagyja addig nálam a botját zálogban!

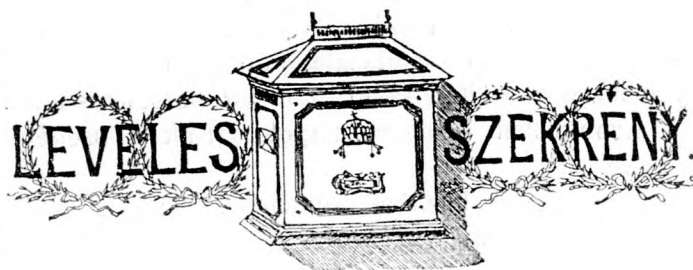
Képmutatók. A.: Elmennék a templomba, de tele van képmutatókkal.

B.: Ó, csak menjen bátran, — egygyel több vagy kevesebb, nem számít.

Megcselekedte. *Völegény:* Hogyan, drága anyyám, te sirsz? Hát megsértettelek azzal, hogy megkértem a kezedet?

Menyasszony: Ó nem! Végtelen örömben sirok! Tegnap így szólott hozzám a mama! „Tudod, gyermeke, te olyan liba vagy, hogy ökörnek kell

lenni, a ki megkéri a kezedet!“ És ime, drágám, egyetlenem, te megcselekedted!

Többeknek. A sorsjegyhuzások iránt hozzánk beérkezett kérdésekre jövő számunkban szolgálunk felvilágosításokkal egyszerre.

N. N. urnak. A kertészek a vasutaknál semmi előnyben sem részesülnek. Kérvényét bármelyik üzletvezetőségnél benyújthatja. Mellékelje összes iratait, illetőleg bizonyítványait a folyamodványához. Legtöbbet fog nyomni a latban az, hogy nyolczéves katona. Bővebb felvilágosítást nem adhatunk, mert nem írta meg a nevét, se lakását s így azt sem tudjuk, hogy melyik üzletvezetőséghez van közel. Legközelebbi kérdéseinel tessék csak bátran odairni a nevét, mert azt a szerkesztőségen kívül ugy sem tudja meg senki. Csak említse fel a levelében, hogy milyen betű, vagy jel alatt kívánja azután az üzenetet a Független Ujságban olvasni.

P. F. urnak, Bpest. Rendszerint nincs szükség hatósági bizonyítványra, de attól függ, hogy mennyit vesz. Ha nagy mennyiséget akar bevásárolni, akkor mégis megkérdik, hogy mire kell.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, október 25.

Buza e héten:

Tiszavidéki	76—82 kil. buza ára	6 frt 55—7 frt 00 kr.
Pestvidéki	" " " " 6 "	50—6 " 95 "
Fejérmegyei	" " " " 6 "	50—6 " 95 "
Bácskai	" " " " 6 "	60—7 " 05 "
Bánsági	" " " " 6 "	50—6 " 95 "
Rozset	mmázsánként	6 frt 10—6 frt 25 krral fizették.
Árpa	{ sörfőzésre való, mmként	6 frt 90 kr. 8 frt 25 kr.
	{ szeszfőzésre való	" 5 " 50 " 6 " 30 "
	{ takarmánynak	" 5 " 00 " 5 " 20 "
Zab	mmázsánként (uj)	5 " 90 " 6 " 20 "
Tengeri	"	5 " 80 " 6 " 05 "

Buzakorpa finom 3.40—5.10 durva 3.20—5. kr — zsákkal együtt.

Egyébb magvak: *biborhere* magyarországi —.— frt; *vöröslóhere erdélyi* 35—45 frt; *lucerna* 40—50 frt; *tavaszi bükköny* 5.75—6.25 frt.; *muharmag* 23—24 frt; *mák* 18—19 frt, *baltaczim* 10—10.50 frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: Elsőrendű *jármos ökörért* 360—400 frtig; közép minőségű *jármos*

ökörért 270—320 frtig; silányabb jármos ökörért 200—250 frtig; hizott magyar ökör mm.-ként élősulyban 25—33 frt. hizott tarka ökör 26—33 1/2 frt. Fejős tehének. Fehérszőrű magyar tehén, darabonként 50—75, tarka tehén darabonként 60—155 frt. Élő borju. 1 kgr. élősulyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 42—52 kr; közepes minőségű borjuért 43—47 kr; silányabb borjuért 36—42 kr. Vágott borju. 1 kgr. hussulyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 77—80 kr; közepes minőségű borjuért 73—76 kr; silányabb borjuért 64—72 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősulyban, 40% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 320—380 kilogr. nehéz sertésért 54—55 kr, vidéki sertési könnyű páronként 250 kilóig — — kr.

Juhvásár. Hizlalt ürü páronként 12.00—19.00 frt, gyenge minőségűért, páronként 6.00—10.00 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 3.00—6.50 krig, kacsa 1.40—2.80 krig, tyúk 1.00—1.10 krig, csirke ide 60—1.20 krig, kappan 1.20—1.80 pulyka 2.80—4.45 krig

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 2.40—3.20 kr, mohar 2.60—2.80 kr, zsupszalma 1.50—1.65 kr, alomszalma 1.40—1.60 kr, zabosbüköny 2.60—2.80 kr, sarju 2.40—2.60 kr.,

Vegyesek. Szalonna 55—59 kr, csurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 35—42, darab.

Paprika: szegedi 70—160, rózsa 125, király 95, kereskedelmi 40—70 frt m.-mázsánként.

Hol lesz mostanában országos vásár ?

Október hó 28-án: Alsó-Lendva, Böös, Czegléd, Dabas, Erdő-Bénye, Felső-Petrácz, Igal, Istvádi, Kapoles, Kézdi-Vásárhely, Korpona, Monora, Nagy-Szombat, Párkány, Petres, Pinczehely, Pivnieza, Pörgölin, Soroksár, Szabadka, Szabao-Szállás, Szent-János (Pozsony vm.), Szt-László (Torda-Aranyos vm.), Török-Kanizsa, Uj-Pécs, Vadkert (Pest vm.), Zala-Egerszeg, Zboró. — **29-én:** Acsa, Ádánd, Aranyos-Maróth, Bács, Balassa-Gyarmat, Bellus, Dárda, Devecser, Esztergom, Isztimér, Kéthely, Köpesény, Lovas-Berény, Magyar-Óvár, Marpod, Mándok, Nagy-Surány, Nagy-Szóllós (Ugoesa vm.), Papolez, Putnok,

Sárvár, Somorja (Pozsony vm.), Ujvidék, Verpelét, Villány. — **30-án:** Balkány, Borgó, Prund, Dálya, Déva, Feketehegy, Franyova, Homonna, Kékes, Német-Ujvár, Ósgyán, Sztropkó. — **31-én:** Alfal, Bereszász, Berzevicze, Gyergyó-Alfal, Mező-Bánd, Miava, Nagy-Szóllós (Veszprém vm.), Szász-Nádas, Szepsi, Ubrezs.

November hó 1-én: Alzó-Palojta, Beodra, Daróc, Dezsér, Gajgócz, Gyöng, Illava, Kinizs, Mezőtur, Nagy-Sajó, Oppova, Podolin, Radistya, Regede, Rékas (Temes vm.), Szakoleza, Téglás, Török-Kanizsa, Zsámbék. — **2-án:** Arad, Jankovác, Kapzsvár, Kákova, Kolozsvár, Köszvényes, Leibicz, Légrad, Szabad-Szentkirály, Szelnicz, Szt-Király (Baranya vm.), Szerencs, Védeny (Moson vm.). — **3-án:** Mártonhegy, Pruzsina, Szamos-Ujvár, Uj-Kécske.

Vizállás.

		Okt. 23—22.		Okt. 23—22.				
		m é t e r		m é t e r				
Duna:	Pozsony	1.25	1.27	Kraszna:	N.-Majtény	0.—	0.22	
	Komárom	1.59	1.64		Tisza:	M.-Sziget	0.32	0.34
	Budapest	1.18	1.22			Tekeháza	0.66	0.68
	Dun.-Földv.	0.11	0.06			Tisza-Ujlak	0.—	0.00
	Mohács	1.49	1.53			V.-Namény	0.61	0.50
	Gombos	2.05	2.00			Záhony (Cs.)	0.—	0.00
	Ujvidék	1.15	1.19			Tokaj	0.32	0.28
	Zimony	0.00	0.00			Tisza-Füred	0.34	0.35
	Pancsova	0.36	0.32			Szolnok	0.60	0.73
	Drenkova	0.46	0.54			Csongrád	1.18	1.22
Orsova	1.48	1.59	Szeged	0.82		0.58		
Rába:	Sárvár	0.27	0.28	Török-Becse	1.85	1.92		
	Győr	1.56	1.60	Titel	0.24	0.71		
Vág	Zsolna	0.42	0.45	Latorozs:	Munkács	0.24	0.25	
	Trencsén	0.24	0.24	Ondova-T.	Bártfa	0.14	0.14	
Dráva:	Szered	0.38	0.40	Sztropko	—	—		
	Zákány	0.—	0.03	Hoór	0.71	0.32		
Száva:	Barcs	0.21	0.17	Bodrog:	Zemplén	0.15	1.08	
	Eszék	1.14	1.11	Berettyó:	B.-Ujfal	0.—	0.08	
Temes:	Sziszék	2.20	2.40	Körös:	Nagyvárad	0.—	0.16	
	Mitrovicza	2.24	1.90	Tenke	0.16	0.20		
Béga:	Kis-Kostély	0.26	0.90	Borosjenő	0.18	0.08		
	Kiszető	0.87	0.73	Békés	0.28	0.24		
Szamos:	Temesvár	0.34	0.—	Gyoma	0.06	0.04		
	N.-Becsker.	0.14	0.32	Déva	0.—	0.00		
	Deés	0.08	0.16	Arad	1.90	1.26		
	Szatmár	0.28	0.39	Makó	0.16	0.16		

Kis lottó-huzások.

		— Október 19. —			
Temesvár	12	50	13	41	23
Grác	27	42	89	7	53
Bécs	41	3	43	65	29
		— Október 23. —			
Brünn	24	55	44	15	85

HETI NAPTÁR

Október hó.				Mindszent hava.			
A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz
42. † Kath. Ev. Jézus köszvényest gyógyít meg. Máté IX, 33—46. — Prot. Ev. Luk. VII, 31—37. — Gör. Ev. Máté XXI, 33—42.							
27 Vasárnap	F 21 Sabina	F 20 Sabina	15 A 21 Luc.	6 13	4 43	11 07	7 02
28 Hétfő	Simon és Jud.	Sim. és Jud.	16 Longin.	6 15	4 42	11 43	8 05
29 Kedd	Zenobius	Narciss	17 Hosias pr.	6 16	4 40	Délut.	9 14
30 Szerda	Kolozs., Alf.	Evald	18 Lukács ev.	6 17	4 38	1 42	10 25
31 Csütörtök	Farkas	Ref. eml. ü.	19 Joel pr.	6 19	4 37	2 05	11 35
Szt-András hava.							
November hó.							
1 Péntek	Mindszent ün.	Mindszent	20 Artemius	6 10	5 47	9 14	5 28
2 Szombat	Halott. eml.	Tóbiás	21 Hilarion	6 12	4 45	10 33	6 09
3 Vasárnap	F 22 Viktor	F 21 Hub.	22 A Alb.	6 20	4 36	2 23	Regg.

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

Budapesten, Andrássy-út 23. sz.

Szavatolt 1894-ik évi termésben és ennek megfelelő legmagasabb csiraképességben ajánl:

Őszi borsót	6 ³ / ₄ frtért	} 100 kilónként.
Őszi bükkönyt	9 ³ / ₄ „	
Homok bükkönyt	15 ¹ / ₂ „	
Csibehurt	8 ¹ / ₂ „	
Mustármagot	8 ¹ / ₂ „	
Pohánkát	8 ¹ / ₂ „	
Szent-Iván rozsot	7 „	
Káposzta repezét	9 „	

 Tarlórépamag legjutányosabb napi ár szerint.

KIADÓHIVATALUNKBAN KAPHATÓ:

SZŐLEINK UJJÁALKITÁSA.

Irta: Baross Károly. Ára 1 frt. 4 tájrajz, 1 térkép és több ábrával illusztrálva. Tárgyalva az orsz. m. gazdasági egyesület által Peér, N.-Várad, N.-Károly, Arad, Paulis-Baraczká, Ménes, Kúvin, Világos, Muszka, Magyarád, Pankota, Versecz, Fehértemplom, Deliblat, Pancsova, Szeged, Kecskemétre rendezett szőlészeti tanulmányu tapasztalatait.

SZŐLŐLEVÉL SODRÓPILLE.

(Tortrix Pillerina)

Irta: SAJÓ KÁROLY.

Tartalma: Tortrix pillerina Franciaországban. Tortrix pilleriana Magyarországon. Ismertető jelek, életmód. Tortrix pilleriana elszaporodását gátló faktorok és az emberi védekezés.

Ára 50 kr., postán bérmentve 65 kr.

A WHITE-ROT

vagy

A SZŐLŐ FAKÓROTHADÁSA.

Irta: MEZEY GYULA.

Ára 30 kr.

PERONOSPORA VITICOLA.

Irta Sajó Károly. Az újabb rohamosan fellépett és veszedelmesen terjedő gomba-betegség fejlődését és az ellene való védekezést behatóan tárgyaló, több ábra és egy színes táblával illusztrált mű. A 150 lapra terjedő munka ára 1.50.

AMERIKAI SZŐLŐK

a Phylloxera elleni védekezésnél.

Irta: Dr. ROBOZ ZOLTÁN.

Ára 1 frt 50 kr.

„TRANSYLVANIA-SZAPPAN“ a legtisztább természeti termék, minden állati zsiradék és más ilyen anyag nélkül.

Egyetlen

természeti szappan a világon

a mi „TRANSYLVANIA“ hidegvíz mosó-szappanunk!

Az arcz, fehérmű, selyem, gyapju, gyapot és lenszövet, valamint bőrneműek számára!

E szappan használata a legkiadósabb fehérműek mosásánál, amelyek egyszeri beszappanozásra hideg vagy langyos vízben és kifőzésre minden zsíros piszoktól a legalaposabban megtisztulnak.

Szappanunk *semmi lugot* vagy más maró anyagot nem tartalmaz, azért használata a *mosó ruha nagy kiműlése-vel jár.*

Továbbá a *Transylvania-szappan* kiválóan alkalmas mint *pipere-szappan* és mint *gyógy-szappan* a bőr különféle kiütéseinél, mint dobróc, pörsenés, a bőr feleserepedése szepelő stb.

A mi szappanunk ugyiszólván *nélkülözhetetlen a posztógyáraknál*, mert a legpiszkosabb, összetapadt gyapjufajokat is, egyszerű hidegvízben *megtehető gyorsan* tisztára mossa, puhává és szelyemszerűvé teszi, anélkül, hogy színváltozást okozna.

Az osztr. csász. és magy. kir. kiz. szabadalmazott

„*Transylvania*“ hidegvíz mosó-szappan gyár központi megrendelő intézete:

RÁKÓCZY M. TANÁR

BUDAPEST, VI., Csengeri-utca 39.

A hova az összes megrendelések intézendők. — Kapható minden fűszerüzletben.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Ajánlunk:

Kitünő vetőmagvakat.
Gépolajokat, kenőesőket.
Kötél, zsák és ponyvakat.
Permetező gépek s anyagokat.
Mütrágyákat.
Építkezési anyagokat.
Állatorvosi gyógyszereket.

Ajánlja:

Jól berendezett
gabona-bizományi osztályát
gazd. termények értékesítésére.
Tőzsdei fedezeti kölcsönkötések
közvetítése.
Hízott marha és gyađu eladás.
Korpa, malátacsíra, olajpogácsa, szárított moslék
legújtanosabb beszerzése.

Ajánlunk:

Kitünő mäv. gözeséplögepeket.
Malmokhoz compound locomobileket
Arató-, kéveköto- és kaszáló-gépeket.
Mindennemü gazdasági gépeket.
Takarmányosok berendezése.
Gazdasági mérnöki munkák közvetítése.

Mindennemü őszi- és tavaszi takarmánymagvak megvételre kerestetnek.

Egy kisszerű birtokot
keresek megvételre, de csakis részletfizetéssel. A ki hajlandó volna szerezni, vagy eladni, az közölje ezimét a „Független Ujság” utján megtudható ezimen. 96

K. Pappánekc Vincze „INDUSTRIA“

közvetítő irodája foglalkozik:
Ingatlanok, u. m.: házak, telkek, birtokok, csere-üzletek, ugyszintén szállodák, kávéházak, vendéglők, bérkocsis üzletek s. a. t. átás-vételével; — tökélc ehelyezésével, pézskölcsönök közvetítésével ingatlanokra, értékpapirokra, terményekre. A legmegbízhatóbb felvilágosítással szolgál ugy a fővárosi, mint a vidéki kereskedők hitel és egyébb viszonyairól. Eljár mindennemü közigazgatási kisebb bíraskodási, kiállítási, ipar. katonai és átírási ügyekben. Vidéki levelekre készséggel adunk választ, ha a válaszbélyeg mellékelve lesz.

Iroda: VIII., Futó-utca 34. sz., I. em., ajtó 10—14. sz.

Értekezési idő: d. e. 8—10. és d. u. 3—5 óráig.

Gubicz-féle gépgyár

jelenleg

Detrich Gyula

gépműhelye és ekegyára
Bpest, Lipót-körút 30

Ajánlja fa- és vasgerendelyes öntött és kovácsolt vasfejü egy- és többvasu ekéit; fa és vastengelycs taligáit; fa- és vaskeretü különféle boronáit, hengereit mélyítő- és porhanyító, valamint SACK-rendszerü ekéit. Mindennemü ekékhez tartalékrészeket, u. m. ekeöntvényeket, kormánylemezeket, aczél szántóvasakat. Ajánlja répamivelő-eszközöit, u. m.: répakapákat, répakiemelő és réparakodó villákat; répafejszékét, répaszeletkampókat, legújtanosabb árákon.

Árjegyzék szivesen küldetik. 4963

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becserék 4% rásság 20—50 év körti időre késszében. Birtokos felmondhat bár mikor, pénstétést nem mondhat fel. Csakély kamattal tökélc törlesztetik. Lebonjolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költéség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat, katasterterv.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet, Budapest, Váci-körút 39

Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hatóságok és a legtöbbnélgyesébb földbirtokosoktól ajánlva van

KLÖSZ GYÖRGY
fényképészeti és műszaki műintézete
Budapest,
Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).
Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.
Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE
cs és kir. szabad. hangszeripar
Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz.

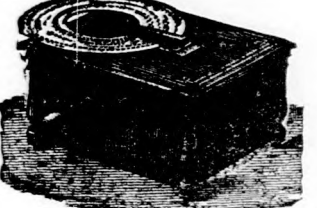
Javítások pontosan teljesítenek.
Saját készítményü, mindennemü hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemü hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal eszközöltetik.
Ócska hangszerek becsereletemek.

„COLUMBUS“

czimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és czernázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sobasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus“ verőfej párja 1 frt.

Legujabb! **INTONA** Legujabb!

Elpusztíthatlan aczélhangokkal változtatható érczjátéklapokkal és korlátlan másorral.

Ezen új találmányu hangszereit minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árák előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítenek.

Képes árjegyzék: a harminikáról; mechanikai zenélő-művekről és zenélő disztárgyakról; s minden egyébb hangszerekről, hangszerkellékekről és hu-rokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntőde és gépgyár-részvénytársulat

➤ BUDAPEST. ➤

Ajánlja a vas- és aczélöntés, valamint a gépgyártás kerekébe tartozó mindenféle czikkeket, különösen pedig a tisztelt gazdaközönséget érdeklő következő speciálításait:

HENGERSZÉKEKET

paraszt- és finom őrlésre, kéregöntetű sima és rovátkolt hengerekkel;

malmászati egyéb gépeket s teljes malom-berendezéseket,

TURBINÁKAT

a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztve, mik a vizekerekéket mind tartósságuk, mind nagyobb hatásfokuknál fogva messze fölülmulják, mindenféle szerkezetű

ZSILIPÉKET, ZSILIPKAPUKAT

stb.; mindenféle átmérőjű

öntött vascsöveket alagesősajtókat, földécserep- és téglavetőgépeket, czölöpverő-gépeket, anyagszállító-kocsikat,

gáz- és petroleum-motorokat,

GÁZ-, PETROLEUM-KALAPÁCSOKAT

kovácsműhelyek számára, mindenféle

szivattyúkat, spiritus-szállító vasuti kocsikat

kömegmunkáló-gépeket, kenderkikészítő-gépeket,

GŐZGÉPEKET, UTIHENGEREKET és mindenféle

kőtörő-, zúzó- és aprózó-gépeket 470

utak készítéséhez;

Mechwart-féle FORGÓ GŐZEKÉKET,

világításhoz vagy gépek hajtásához szükséges villamosságot bármely távolságra elvezető **dynamo-gépeket** stb. stb.

3 arany, 15 ezüst
érem. 12 dísz- és
elismerő-okmány

Kwizda Ferencz János

Védjegy

Védjegy

KWIZDA-féle

Korneuburgi marha-táppor

több mint 40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr.,
fél dobozzal 35 kr.

Tessék a fönnebbi
védjegyre ügyelni,
s a vételnél határozottan kifejezni:
Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor

Fő letét: 50
kerül. gyógyszer-tár
Korneuburgban.

Valódi minőségben gyógy-szertárakban és drogistáknál kapható

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 kr.

Nem szabad szeretnie.

Irta: Bodrogi Lajos.

Egy csodaember kalandjai.

Irta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

Az erdősz ur fia.

Elbeszélés Theurriet André-től.

„BELLA.”

Érdekes regény. Irta: Anna Vertua Gentile.

A malom története.

Irta: Sudermann.

Angyal és ördög.

Irta: Mathers Helén.

Mi a szerelem?

Arab regény, irta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros

Budapest, VII. ker., Garay-utca 5—8. sz.

„PHÖNIX SZÜRÖK”

Elvállal: központi-, viz-, lég-, és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, angol closetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.; nemkülönbön köszén-, olaj- és petroleum-váladekból nyert gázok értékesítését czélzó készülékek létesítését városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készítenek. — Legjobb minőségű kőanyag-csővek raktáron.

Egy felvidéki belterjesen kezelt, nagy uradalomban 12 év óta szolgáló, a m.-óvári gazd. akadémiát végzett kezelő gazda-tiszt **állását** családi viszonyai folytán

változtatni óhajtja.

Járatos a mezőgazdaság és állattenyésztés minden ágában, beszél magyar, német és tót nyelvet. Czime „W.” alatt a kiadóban megtehető.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cognac, savtalanító por, borkósav, (vegytiszt) vizezhólyag, dugaszok, dugaszoló- és czimkupakológépek, borszesz, JULLIEN borderítőpor stb, legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,

Dohány-utca 5. szám alatt.

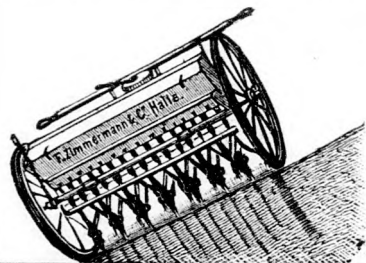
Árjegyzék ingyen.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

Ajánlja felülmulhatatlan Zimmermann-féle sor- és szórvetőgépeit, hegyes és sík talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kettő és hárombarázdas aczélekéit, boronák, sima szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szeleska-, répvágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49

petroleum-motorait,

és
lőherecséplőgépeit.